

"כוח הדיבור"

שיחת הרה"ג זלמן ברוך מלמד לפרשת תזריע מצורע

חיזוקים ללימוד תורה ♦ כוח הדיבור ממקור עליון ♦ השפעת כוח הדיבור ♦ האחריות על מוצא שפתים ♦ השליטה בדיבור של הרצי"ה ♦ שימוש נכון בכוח הדיבור ♦ מעלת חודש אייר ♦ ימי ספירת העומר – ימים של גדלות ♦ חיזוק בעין טובה בין אדם לחברו

חיזוקים ללימוד התורה

נפתח בדברי המדרש על הפרשה (ויקרא רבה, פרשה יט, ב). מדרש שאנחנו מזכירים מפעם לפעם, בעיקר כשהפרשה הזאת היא התחלת הזמן. פרשיות תזריע ומצורע הם נושאים לא כל כך נעימים לעסוק בהם. והמדרש מתייחס לזה:

"קווצותיו תלתלים שחורות" דברים שנראים שחורים אבל בעצם לפני המקום הם אהובים, ובתוך כך אומר המדרש:

"רבי חנין דציפורין פתר קרא בתלולית זו של עפר. מי שטיפש מה הוא אומר? מי יכול לקצות את זו?" - הוא רואה ערמה גדולה מאוד של העפר, גבוהה מאוד, האם זה אפשרי? זה נראה למעלה מהאפשרות. "מי שפיקח מהו אומר? הרי אני קוצץ שתי משפלות היום, שתי משפלות למחר, עד שאני קוצץ את כולה" ומיישר את השטח. זהו משל. הנמשל "כך מי שטיפש אומר, מי יכול ללמוד את התורה?

נזיקין שלושים פרקים, כלים שלושים פרקים, מי שפיקח מהו אומר: הריני שונה שני הלכות היום, שני הלכות למחר עד שאני שונה את כל התורה כולה".

כשרואים את גודלה של התורה, אדם יכול להתיימש מראש, הוא אומר אינני יכול, איך אפשר ללמוד את כל התורה כולה, ואם אי אפשר ללמוד את כל התורה כולה, אז מה הטעם בכלל להתחיל הרי צריך לדעת את כל התורה כולה. המדרש אומר מי שפיקח יודע שלא עליך המלאכה לגמור אבל אין אתה בן חורין להיבטל ממנה. תתקדם ותתקדם ובסוף תגיע להרבה.

ממשיך המדרש:

אמר רבי אמי "רָאמוֹת לְאֹוֹיֶל חֲקָמוֹת" (משלי כד, ז) אמר רבי יוחנן לכיכר תלוי באווירו של בית. מי שטיפש אומר מי יכול להוריד את זה? - זה גבוה ממנו - "מי שפיקח אומר: ולא אחר ותלאו?" - איך זה הגיע לשם? מישהו הגיע לשם ותלה את זה. אז אם מישהו הגיע לשם, אפשר גם להוריד את זה. איך עושים? "אלא מביא שני קנים ומספקן זה לזה ומורידו. כך מי שטיפש אומר, מי יכול ללמוד תורה שבליבו של חכם. ומי שפיקח אומר והוא לא מאחר למדה, אלא הריני לומד שתי הלכות היום, ושתיים למחר, עד שאני לומד את כל התורה כולה".

לפעמים אדם נבהל מהכמות הגדולה של התורה, והוא חושב איך אני אקיף את כל התורה כולה. ועל זה באה התשובה, לא ביום אחד, אבל לאט לאט אפשר להתקדם ולהגיע להיקף של תורה. המשל השני מדבר על הגובה כלומר על האיכות, על העומק. הוא רואה חכמים שיש להם חוכמה גדולה מאוד, והוא חושב איך אפשר להגיע למה שהם הגיעו, ומצד שני הוא חושב כמו שהם הגיעו, כך גם אחרים יכולים להגיע.

משל שלישי:

"אמר רבי לוי, משל לטרסקל נקוב ששכר בעליו פועלים למלאותו". זאת אומרת, סל שיש בו חורים, והבעלים של הסל, שכר פועלים למלאות את הסל הזה, וכל

מה שממלאים נשפך בחורים. והבעלים מבקש: אנא תעבדו, כל פעם שאתם ממלאים אני משלם לכם את השכר. אבל זה מתרוקן, מה אכפת לכם, אני משלם. מה הנמשל "מי שטיפש מהו אומר, מה אני מועיל? מכניס בזו ומוציא בזו. מי שפיקח מהו אומר? ולא שכר כל חבית וחבית אני נוטל? כך מי שהוא טיפש, מהו אומר מה אני ללמוד תורה ומשכחה. מי שהוא פיקח מהו אומר: ולא שכר יגיעה הקב"ה נותן".

כלומר המדרש בתחילת הזמן.. רוצה לומר לנו שמכל הצדדים צריך לבוא ללימוד התורה מתוך ביטחון גדול, לא עם חששות, לא בכמות של השקידה, לא באיכות של הלימוד. וגם אם נגיד שאדם מסתכל על הזמן הקודם ואומר למדנו את בבא מציעא, ואני לא רואה שאני מצליח לזכור, אני צריך לחזור עוד פעם, ואני צריך גם להתקדם, אז מה עושים - והתשובה היא לדעת שכשלומדים מתעלים. וגם אם שוכחים, יש שכר על כל לימוד ולימוד. אז אין תירוץ מאף צד. אין ליצר הרע שום תירוץ להפריע לנו בלימוד ולהחליש את הרצון. זאת נקודת המוצא.

ובע"ה בזמן הבא עלינו לטובה, אני בטוח שכל תלמידי הישיבה באו עם המון רצון והתלהבות, ואני רוצה לברך את כולכם שבעזרת ה' יתמלאו משאלות לבכם לטובה. התגעגעי אליכם, ובאמת כל כך שמחתי שהתחיל הזמן מחדש, וחזרתי לראות את הפנים החמודות של התלמידים, ממש משמח את הלב. אני בטוח שהזמן הזה יהיה זמן מצוין של עלייה גדולה בעזרת ה' יתברך.

כוח הדיבור ממקור עליון

כדי להבין את עומק העניין של הפרשה שעוסקת בעונשים, שחז"ל אמרו לנו, שהם באים על דיבורים אסורים. כדי להבין את הדברים היטב, אנחנו צריכים להתחיל ממקום גבוה מאוד ולהתבונן בכוחו של הדיבור.

ובשביל זה נתבונן בדברי הרב באורות הקודש חלק ג' עמו' רעז בכותרת: 'שגב דיבורי קודש', אומר הרב:

"כל מה שיתבאר יותר לאדם שהתורה ורוחניותה העליונה היא סיבתה העליונה וכלי אומנותה של ההוויה כולה, בכל רוחב מושגה של מילה זו, של כל הגשמיות וכל הרוחניות שבעולמים" – כלומר אם מתברר לאדם שהתורה היא הסיבה של העולם, היא המקור של העולם, הוא יבין שהיא "וכלי אומנותה של ההוויה", הקב"ה הסתכל בתורה וברא את העולם, חז"ל קוראים לזה כלי אומנות כאילו בכלי הזה נבראה כל ההוויה כולה. מי שיבין את זה טוב בכל רוחב מושגה של המילה הזו, יבין שכל הגשמיות וכל הרוחניות שבעולמים, הסיבה זו התורה.

"אז יתעלה הרעיון עד כדי להבין ולחוש, שכל מחשבת קודש, וכל דיבור קדוש הוא נאדר ואמיץ בחילו הרבה יותר מכל המציאות כולה" - כלומר דבר ה' הוא מעל המציאות, וכל דיבור של קודש הוא שקול כנגד כל המציאות ויותר מזה.

"ולא יוכל לעכב את גודל השיגוב והשלטון של דיבורי התורה והתפילה ומחשבותיהם לא כל ציור של העולם המוחשי גבוליו והכרחיו, ולא איתנות הטבע ומהלכיו" - כלומר את הגודל של התורה ואת כוח השפעתה של התורה על המציאות, שום דבר בעולם לא יכול לעכב, כי התורה היא מעל, התורה היא המקור.

"ולא כל רעיון הגיוני, מוגבל ומתואר על פי דרכי השכל והחיפוש שבמחשבות לבב אדם" - כלומר, בעולם יש לא רק מציאות טבעית גשמית אלא גם רעיונות אנושיים, גם הם לא יוכלו לעכב את השפעת התורה. "כי אור הקודש הנעלה מכולם, מושל הוא על כולם, מנהיגם ומכריעם, ומאיר את הכול באורו. פתח דבריך יאיר".

התורה מעל כל המציאות. היא קובעת ופועלת על המציאות. ואין שום דבר במציאות שיכול לעכב את פעולתה ואת כוחה של התורה, שהיא מעל והיא השורש של הכול.

ממשיך הרב ואומר:

"ממרום המציאות העליונה, בא הדיבור לפיו של האדם" – צריך להתבונן בכוח הדיבור, התורה אומרת שהקב"ה ברא את העולם בעשרה מאמרות כביכול, בדיבורים, "בְּדִבְרֵי ה' שָׁמַיִם נִעֲשׂוּ" (תהילים לג, ו), "לְעוֹלָם ה' דְּבָרָךְ נִצָּב בַּשָּׁמַיִם" (תהילים קיט, פט). הקב"ה אמר ויהי הוא ציווה ויעמוד (ע"פ תהילים לג, ט), כלומר כאילו המקור של כל המציאות היא הופעת אור ה' שנמשלת בדיבור, אם אפשר לדבר כלפי שמיא, אנחנו לא יכולים להתייחס להגדרות כמו שאנחנו מתייחסים להגדרות שלנו. אבל זה המקור של הדיבור שאנחנו מכירים, אצלנו המקור, השורש שלו באופן רוחני, באופן בלתי מושג, זה מהמקור האלוקי, זה מריבוננו של עולם. ממרום המציאות העליונה בא הדיבור לפיו של האדם. האדם הוא צלם אלוקים, האדם הוא ניצוץ מהמקור העליון, והדיבור של האדם הוא גם כן ניצוץ מהמקור היותר גבוה היותר עליון, משם משתלשלת ההופעה של הדיבור ומופיעה אצל האדם.

ההשפעה של כוח הדיבור

"ואין לשער כמה גדולות הן העלילות המעשיות הרוחניות שפועל הדיבור מאז הינתקו ממקור אורו עד שבא לכלל ביטוי" - כלומר בתוך האדם בעצמו עובר תהליך מאד ארוך, בהתחלה יש מחשבה, רעיון שהוא מאוד מאוד פנימי ומופשט ואחר כך הוא מתלבש באיך לבטא אותו, זה עובר עוד שלב בתוך המחשבה, איך לתת ביטוי, איך להוציא את הדברים בפה מן הכוח אל הפועל, ואחר כך זה עובר עוד שלבים עד שמתחבר עם הכוח הגשמי של הגוף, זה הלשון, השפתיים, החיך, השיניים, ודבר רוחני מופשט מאוד עליון משתלשל ומשתלשל ויוצא בתור דיבור. אין לשער איזה שלבים עובר כוח הדיבור הזה עד שהוא מתגלה בפועל "ומהלך עצום זה עושה הדיבור בהתבטאו בחזירתו למקורו" - כשהוא יוצא מהאדם והוא כאילו נפרד ממנו הוא חוזר כאילו לשורש שלו.

"וכשהוא מקושר להמחשבה האלוקית בתורה ובתפילה אין לאורו זוהר אושרו קץ ותכלית, וממש בורא הוא עולמים" - כשאדם מדבר דברי תורה, ממש בורא

עולמים. "מלאים כוח וחיים, אומץ ועושר רב, והצדיק, בעל המדע, המשיג את ערכו של הדיבור, כרום השגתו תהיה גם פעולתו, "וְתִגְזַר אֹמֶר וְיָקָם לָךְ" (איוב כב, כח).

ככל מה שהוא מבין כמה גדול הוא כוח הדיבור, אז כך גם כוח הדיבור שלו פועל. ועל זה נאמר: "וְתִגְזַר אֹמֶר וְיָקָם לָךְ", צדיק גוזר והקב"ה מקיים. כלומר כשאדם מתרומם למדרגה עליונה ומבין את משמעותו של כוח הדיבור, וכוח הדיבור הקדוש, כשהוא מקדש את פיו, ופיו מוציא דברי קודש הם פועלים, וגם בקשתו פועלת, ותפילתו פועלת. יש הופעה פרטית, שצדיק גוזר והקב"ה מקיים, אבל באמת כל פעם שאדם עוסק בתורה ואדם מוציא מפיו דברי קודש, הם פועלים בעולם, עליו ועל הסביבה שלו ועל כל העולם כולו במובן מסוים.

בעמוד הקודם (אורות הקודש ג עמו' רע"ו) בכותרת 'הדיבור ורוח הקודש':

"הארת רוח הקודש מבררת לאדם את הגודל שבכוח הדיבור, את המפעל הגדול של מהות הדיבור, היא מצגת בבהירות לעיני רוחו" - כלומר צריך בשביל זה הארת רוח הקודש לברר את הכוח שיש לדיבור. אנחנו מסתכלים במציאות, חיים בתוך מציאות גשמית, ונראה לנו שהמעשה זה הדבר החזק והקיים, והדיבור זה הבל, הבל הבלים. אבל באמת זה לא כך, כל מה שהוא יותר רוחני הוא יותר חזק הוא יותר מציאותי, אולי יותר מופשט אולי פחות נראה בעיניים הגסות, בעיניים החומריות, אבל במציאות האמיתית הוא יותר איתן ויותר חזק. ובשביל זה צריך הארת רוח הקודש לברר את הגודל של כוח הדיבור "איך נשאב כל דיבור מראשית יצירתו עד התגלמותו לכלל דיבור", כאן חוזר הרב על אותו הרעיון, איך כל דיבור יש לו התחלה בפנים, התחלה רוחנית מאוד, עד שהוא מתגלם לכלל דיבור, "ואחר כך איך הוא הולך ופועל בהימסרו לחלל המרחב הגדול, בהתאחדו עם היצירה הגדולה הוא נהיה חלק מכל הבריאה".

האחריות על מוצא שפתיים

"קביעות הרעיון בהרחבה והכרה פנימית באיכות הגדולה של הדיבור, יעשה את האדם אחראי גדול על כל מוצא שפתיו, ערכי הדיבורים מלאי עניין של קדושה

יתרוממו למעלתם האמיתית" - כשאדם מבין את משמעות הדיבור ואת האיכות של הדיבור, הוא ירגיש אחריות מאוד על כל מה שהוא אומר, על כל מילה שהוא מוציא מפיו, ואז ממילא "ערכי הדיבורים מלאי הקדושה יתרוממו וחרדה צודקת מלאה מוסר תתקוף אותו מבלי להפקיר דיבוריו".

נשים לב לביטוי של הרב - לא להפקיר את הדיבורים, לשמור עליהם. דיבור זה כוח מיוחד במינו, זה רכוש של האדם, אל תפקיר את זה, אל תשוח שיחת חולין שזה להפקיר את הדיבור.

הרב מלמד אותנו התבוננות עמוקה מאוד איך לגשת אל הדיבור. וממילא כמובן שמתבטלים את האפשרויות שאדם יוציא מפיו דיבורים שלא כהוגן.

במקום אחר אומר הרב (עמוד רפא):

"כל דיבור פותח הוא צינור בנשמה מעין אותו התוכן שהדיבור חצוב משם, על כן כל דיבור של תורה חוכמה ומוסר, קל וחומר של דבקות עליונה טהורה ומושכלת בייחודים עליונים, פותח פתח של קדושה מפולשת. וגלי הנפש הרוחניים הומים ומתנועעים תמיד מכוחו של הרעדת הדיבור בכל ספירותיהם. ודיבור בטל, וקל וחומר גרוע מאוס ואסור, פותח גם הוא את הצינור המזוהם של הנפש, והמוני גלים רועשים של רפש וטיט הולכים ופועלים, עד שיבוא רוח טוב וישוכו".

האדם צריך להתייחס בכובד ראש ובאחריות גדולה מאוד על כל מוצא שפתיו. עליו להבין שהדיבור שלו הוא בא ממקום מאוד גבוה, ויש לו בגלל זה עוצמות מאוד גדולות. בקדושה, זה בורא ויוצר עולמות, וחס וחלילה להפך - זה מהרס. כמו שהרב אומר שזה עושה מהומות בעולם. כשמתבוננים בדברים הללו, מבינים כמה חשוב להיזהר שלא להפקיר את הדיבור, שלא לקחת את הדיבור למקום שהוא מזיק ופועל רע, ומזה התוצאות של המחלות שמופיעות בפרשה שלנו, שהן מחלות מיוחדות במינן, מחלות רוחניות, מחלות שמופיעות בגוף, אבל הן כתוצאה מהתנהגות רוחנית שלא כשיעור ושלא נכונה, ולכן גם הטיפול במחלה הזאת נעשה על ידי הכהן, לא על ידי הרופא. צריך לבוא לכהן שיטפל בבעיה.

המחלה היא פועל יוצא מהדיבור שהוא מוציא דברים רוחניים מן הכוח אל הפועל, וגם סוג המחלה הזאת שהיא מחלת העור, היא מחלה שמופיעה בחוץ ומגלה את הקלקולים שיש בפנים. אור ה' מפסיק להאיר ולחיות את הגוף, ואז הגוף מתחיל לאבד את כוח חיותו, והעור מזדהם. זו תוצאה טבעית להתנהגות כזאת פנימית.

מהפרשה שלנו אנחנו כמובן צריכים לקחת כוחות חדשים של חיזוק בשמירת הלשון, ועוד יותר כוחות חשובים להשתמש בלשון לדברי קודש.

השליטה בדיבור של הרצי"ה

מורנו ורבנו הרב צבי יהודה, הייתה לו התכונה הזאת שהיה שולט בלשון, שולט בדיבור. המילים שהוא היה אומר תמיד היו מחושבות ושקולות. לא היו אצלו סתם פליטות פה. הוא דיבר פעם מאוד בחריפות על מציאות כזאת של אדם שהייתה לו פליטת פה, לא היה מקובל עליו, אדם צריך לשלוט על הפה שלו. פליטת פה זה נקרא הפקר לכוח הדיבור, כמו שהרב אומר. הוא אמר את זה כלפי שר בממשלה שאמר פעם שלא אכפת לו לנסוע עם ויזה לגוש עציון, שגוש עציון לא תהיה בידי השלטון שלנו, אז אמרו לו שזו הייתה לו פליטת פה, ואז הרב אמר: אין דבר כזה! וסיפר שהחפץ חיים היה איש שיחה. לא אדם כזה שלא היה מדבר כלום וממילא לא דיבר לשון הרע, החפץ חיים היה משוחח עם אנשים הרבה זמן על דא ועל הא, אבל הלשון הייתה שמורה, ואף פעם לא קרה לו שאמר מה שלא צריך לומר. אמר מה שצריך להגיד, ולא אמר מה שלא צריך להגיד.

שימוש נכון בכוח הדיבור

גם הרב צבי יהודה הקפיד על זה, הוא לא אהב שמישהו יעשה תענית דיבור. פעם תלמיד אחד החליט לעשות תענית דיבור בראש השנה, כדי לא להגיד דברים שלא צריכים להגיד. אנחנו חיכינו לרב להגיד לו שנה טובה, הוא האריך בתפילה, ואחרי

שהוא סיים את התפילה, אז הוא שאל את הבחור הזה: איפה פלוני, לא ראיתי אותו, אז הבחור התחיל להשמיע קולות כמו מי שנמצא בתענית דיבור. אז הרב שאל אותו: מה אתה אומר, ואפשר היה להבין שהבחור עושה תענית דיבור, אבל הרב צבי יהודה לא רצה שהוא יעשה את זה, אז הוא שאל אותו עוד פעם: איפה? איפה? מה אתה אומר? עד שהבחור דיבר. ואז הוא אמר: צריך לדעת לדבר מה שצריך ולא לדבר מה שלא צריך, לא צריך לעשות תענית דיבור. אם צריך לדבר מדברים, ואם לא צריך לדבר לא מדברים. אדם צריך לשלוט על לשונו לשלוט על איבריו ועוד יותר מזה לשלוט על פיו, כלומר לשלוט על התנהגותו המעשית, אבל עוד יותר חשוב לשלוט על הדיבורים שלו. ^^^

מעלת חודש אייר

אנחנו נכנסים לחודש אייר, חודש אייר נקרא חודש זיו חודש מיוחד.

ספר במדבר מתחיל בפסוק:

”וַיְדַבֵּר ה' אֶל מֹשֶׁה בְּמִדְבַר סִינִי בְּאֶהָל מוֹעֵד בְּאֶחָד לַחֹדֶשׁ הַשְּׁנִי בַשָּׁנָה הַשְּׁנִית לְצֵאתְכֶם מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם לֵאמֹר: שְׂאוּ אֶת רֹאשׁ כָּל עֵדַת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל” (במדבר א, א – ב). התורה מדגישה את היום הזה באחד לחודש השני, ראש חודש אייר, שבו עושים מפקד – ”שאו את ראש כל עדת בני ישראל” הלשון שאו, זאת אומרת, הרימו, שאו את ראש כל עדת בני ישראל, המפקד הזה למשפחותם, עומדים כולם ונמנים אחד אחרי השני, כל אחד מציג את עצמו ונמנה, לא כולם יחד, לא לכולם אותה אישיות, אלא לכל אחד יש את הייחודיות שלו, זה יום מיוחד כזה. להרים את בני ישראל ולגלות לכל אחד שיש לו את השם המיוחד שלו את התפקיד המיוחד שלו. ובחודש הזה גם נבנה בית המקדש על ידי שלמה המלך כפי שכתוב: ”וַיְהִי בַשְּׂמוֹנִים שָׁנָה וְאַרְבַּע מֵאוֹת שָׁנָה לְצֵאת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם בַּשָּׁנָה הַרְבִּיעִית בַּחֹדֶשׁ זוֹ הוּא הַחֹדֶשׁ הַשְּׁנִי לְמִלְךָ שְׁלֹמֹה עַל יִשְׂרָאֵל וַיִּבֶן הַבַּיִת לַה'” (מלכים א, ו, א) זה לא מקרה, כל דבר יש לו הזמן שלו והמקום שלו, והכול מכוון.

בחודש הזה נבנה בית המקדש, ומי יודע, אולי זה קשור עם המאורעות שאנחנו מכירים בחודש הזה, יום העצמאות ויום ירושלים.

והזהר אומר בתחילת פרשת במדבר (זהר במדבר ק"ח ע"א), החודש הזה נקרא חודש זיו, רמז לאותו חודש ושנה שמאיר אל הלבנה שאז העולמות כולם נמצאים בשלמות. כלומר יש איזו מעלה מיוחדת לחודש הזה. בוא וראה לא נמצא מניין בישראל שהתברכו בו כמניין הזה שהתברכו בו להשלים שלימות העולמים, ובמקום שהברכות יוצאות נמנו - במקום המתאים ובזמן המתאים. מתי שיש זמן של שפע של ברכות, אז הקב"ה אומר למנות את בני ישראל, "באחד לחודש השני" שהוא זיו של ברכות העולם, שממנו יוצא זיו לעולם, ולכן נקרא חודש זיו שזיו הכול יוצא ממנו, ועל זה כתוב "יְבָרְכֶה ה' מְצִיּוֹן" (תהילים קכח, ה) שכתוב "כִּי שָׁם צִוָּה ה' אֶת הַבְּרָכָה" (תהילים קלג, ג).

הזהר אומר לנו, שהחודש הזה והיום יום הראשון לחודש אייר שאנחנו נכנסים אליו, זה יום מיוחד, שפע של ברכה. ולכן הוא נקבע אז בשעתו למניין בני ישראל כדי שיתברכו.

אנחנו מתחילים את חודש זיו. הגמרא במסכת ראש השנה (יא). אומרת למה נקרא חודש זיו, שבו נולדו אבות אמנם האבות נולדו בניסן, ובחודש הזה אחרי לידת האבות, הופיע הזיו שבעולם. זה לפי הדעה של רבי יהושע שאומר בניסן נברא העולם ובניסן נולדו אבות וכו', אבל רבי אליעזר סובר שבתשרי נברא העולם, אז לפי רבי אליעזר הזיו הוא זיו האילנות, יש כאן צמיחה מיוחדת, וזה זיו המציאות. על כל פנים חודש זיו הוא חודש מיוחד עם שם מיוחד עם שפע מיוחד. וצריכים תמיד להיות ערים לדבר הזה, לכל יום וכל חודש, יש לו את הייחודיות שלו.

ימי ספירת העומר – ימים של גדלות

התקופה הזאת של ספירת העומר שנהגו בה מנהגי אבלות, בשורש היא בעצם תקופה מאוד מיוחדת, תקופה של מעין חול המועד ארוך שמחבר בין פסח לבין עצרת. עצרת זה בעצם לפני שנפרדים, כמו העצרת של שמחת תורה, שם אומרים חז"ל "לתעכבו עוד יום". פה העצרת מתאחרת כביכול, פסח לא נגמר, פסח מסתיים בחג השבועות. זה שלב הסיום של ההתחלה של פסח. בפסח התחלנו איזה מהלך שהוא מתקדם ומתקדם ומשתלם בחג השבועות. זו תקופה מאוד מיוחדת, מאוד מרוממת, בגלל שהיא תקופה מאוד מרוממת צריכים זהירות גדולות מאוד, ולכן אם יש כישלונות התוצאות שלהם חריפות באופן מיוחד, אולי בגלל זה קרה מה שקרה לתלמידי רבי עקיבא. זו תקופה שצריך בה זהירות מיוחדת ועבודה מיוחדת על היחסים הנכונים בין אדם לחברו בעיקר בין בני הישיבה.

חיזוק בעין טובה בין אדם לחברו

ברוך ה', אנחנו, אני חושב, מצטיינים בזה בישיבה מבחינת היחסים הנכונים בין איש לרעהו, אבל גם אלה שמצטיינים נדרשים להצטיין יותר, אסור להישאר באותו מקום. כל הזמן צריך להשתפר, כל אחד צריך לראות ולשמוח בהצלחתו של חברו. רבן יוחנן בן זכאי שואל את תלמידיו "איזוהי דרך ישרה שידבק בה האדם? (משנה אבות פרק ב משנה ט)" ויש כמה תשובות. תשובה ראשונה, עין טובה. מה זה עין טובה - עין טובה זה לא לב טוב. לב טוב זה דבר בפני עצמו, רבי אלעזר בן ערך אומר לב טוב, ורבי אליעזר בן הורקנוס אומר עין טובה. מה זה עין טובה - פירושו של דבר, שאתה שמח לראות שחברך מצליח. לב טוב אתה אוהב לעזור לאנשים, שמח לעזור לאנשים, לב טוב שקול כנגד כולם. אבל עין טובה זה משהו מיוחד, אתה מסתכל במבט חיובי על כל המציאות, על כל האנשים, שמח שאחרים מצליחים. לא מסתכל ומשווה כל הזמן אם אתה מצליח יותר, אם אתה מצליח כמוהו, כי אז יש כאן איזה מין נקיפת לב, למה אני לא מצליח, למה אני לא כמוהו, והאמת זה לא קשור אחד עם השני... כשמישהו

מצליח מאוד, זה משמח אותי. כשאני מצליח זה משמח אותי, וגם אם אחר מצליח זה משמח אותי. אני מסתכל בעין חיובית על כל הבריאה. וכל דבר שמצליח זה משמח, זו עוד הופעה, ואם הוא מצליח בעבודת ה' כבוד שמיים מתרבה, אז בוודאי שצריך לשמוח בכל התקדמות של עבודת ה' שאנחנו רואים בעולם, ולא רק של האדם עצמו. זה התפקיד המיוחד של החודש הזה, של התקופה הזאת - לבנות בריאות כזאת נפשית של יחס של בין אדם לחברו ואהבת הבריות. לאהוב לעזור אחד לשני, ולאהוב לראות את הדברים הטובים אצל השני, להתפלל להצלחתם של כולם, ועל ידי כך לעלות במעלות הקודש.

שיהיה לנו זמן טוב וחודש טוב, ושנזכה בעזרת ה' לבשורות טובות. בחודש הזה זכינו פעמיים, שנזכה עוד פעם בעזרת ה' יתברך.